

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту

Методичні вказівки
щодо підготовки кваліфікаційної роботи

для студентів ОС «Магістр» спеціальності 073 «Менеджмент»
ОП «Менеджмент організацій та адміністрування»
денної та заочної форм навчання

СУМИ –2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Методичні вказівки
щодо підготовки кваліфікаційної роботи

для студентів ОС «Магістр» спеціальності 073 «Менеджмент»
ОП «Менеджмент організацій та адміністрування»
денної та заочної форм навчання

СУМИ –2020

УДК: 339.9

Укладачі: Михайлов А.М., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту

Михайлова Л.І., д.е.н., професор кафедри менеджменту

Баценко Л.М., к.е.н., доцент кафедри менеджменту

Методичні вказівки щодо підготовки кваліфікаційних робіт для студентів ОС «Магістр» спеціальності 073 «Менеджмент» ОП «Менеджмент організацій та адміністрування» денної та заочної форм навчання / Суми, 2020 р., 26 с.

Методичні рекомендації спрямовані на надання методичної допомоги студентам зі спеціальності 073 «Менеджмент» ОП «Менеджмент організацій та адміністрування» у виконанні кваліфікаційних робіт. Містять загальні рекомендації, тематику кваліфікаційних робіт, вимоги щодо їх написання, а також порядок їх захисту.

Рецензенти:

Терещенко С.І., д.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки та підприємництва Сумського НАУ;

Лищенко М.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри маркетингу та логістики Сумського НАУ.

Відповідальний за випуск: Михайлов А.М., зав. кафедри менеджменту

Рекомендовано до видання методичною радою факультету економіки і менеджменту. Протокол № 6 від “10” квітня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальні методичні вказівки.....	6
2. Організація написання кваліфікаційних робіт	7
3. Структура кваліфікаційної роботи.....	8
4. Вимоги до змісту розділів кваліфікаційної роботи.....	9
5. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи	Error! Bookmark not defined.
6. Порядок захисту кваліфікаційної роботи	12
Додатки	13

1. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Методичні вказівки щодо підготовки кваліфікаційних робіт для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент організацій та адміністрування», як складова ГСВОУ «Засоби діагностики вищої освіти магістра», розроблено з урахуванням Стандарту вищої освіти України з підготовки магістрів, Положення про дипломне проектування освітньо-кваліфікаційного рівня – магістр зі спеціальності 073 «Менеджмент» ОП «Менеджмент організацій та адміністрування», що введено в дію в Сумському НАУ від 29.10.2013 р.

Кваліфікаційна робота є завершальним етапом виконання навчального плану за ОП «Менеджмент організацій та адміністрування» і має на меті визначити ступінь загальноосвітньої підготовки та професійної зрілості випускника, його вміння творчо мислити та практично застосовувати одержані знання, здатність до пошуку шляхів удосконалення різних аспектів управління.

Перед написанням кваліфікаційної роботи студент має ознайомитися з основними вимогами до її виконання:

Актуальність теми – тема кваліфікаційної роботи має відповідати сучасним потребам розвитку діяльності підприємств та організацій, а питання, що розкриваються в роботі, мають бути важливими для розуміння завдань управління менеджерів усіх рівнів.

Достатній теоретичний рівень – тема кваліфікаційної роботи має бути розкрита на сучасному рівні розвитку науки з організації та управління. Студент має викласти розуміння основних понять і термінів, що стосуються проблеми кваліфікаційної роботи, включати у зміст матеріалу тільки об'єктивні факти і реальні практичні приклади.

Дослідницький характер – кваліфікаційна робота освітнього ступеня «Магістр» повинна містити результати власних теоретичних і прикладних досліджень та: свідчити про поглиблене вивчення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з обраної проблеми; містити систематизацію та аналіз різних думок і підходів, формулювання власної точки зору на досліджувану проблему; містити результати порівняння теоретичних

поглядів вчених і практичної діяльності вітчизняних і зарубіжних фірм, а також обґрунтовані висновки та пропозиції;

Грамотність оформлення – кваліфікаційна робота має бути написана державною мовою, науковим стилем, логічно й аргументовано. У роботі мають бути відсутніми граматичні та стилістичні помилки; слід дотримуватися правил цитування, оформлення посилань на літературні джерела та їх списку.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Основними етапами підготовки та виконання кваліфікаційної роботи на здобуття ОС «Магістр» є:

- вибір та затвердження теми;
- складання та затвердження завдання кваліфікаційної роботи;
- проведення досліджень;
- опрацювання та викладення результатів досліджень;
- оформлення кваліфікаційної роботи;
- попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі та допуск її до захисту у ЕК (екзаменаційній комісії);
- зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи;
- захист кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК.

Для керівництва написання кваліфікаційної роботи кожному студенту призначають наукового керівника з числа професорсько-викладацького складу кафедри менеджменту, що мають науковий ступінь доктора чи кандидата наук, вчене звання. Студент вибирає тему кваліфікаційної роботи відповідно до рекомендованої тематики, розробленої та затвердженої кафедрою (додаток А), враховуючи коло своїх професійних уподобань, особливості та напрям діяльності підприємства, на матеріалах якого він виконує наукову роботу. Також студент має право запропонувати свою тему кваліфікаційної роботи, але обґрунтувавши науковому керівнику доцільність її розробки. Студентам, які не вибрали тему у встановлений термін, науковий керівник визначає її самостійно. Назва теми має бути чіткою та лаконічною і віддзеркалювати досліджуване питання. Має також зазначатися об'єкт, за матеріалами якого виконувалася робота.

Закріплення теми кваліфікаційної роботи, призначення наукового керівника та консультантів затверджується наказом ректора СНАУ.

Формулювання мети дослідження має виходити із теми роботи, а завдання конкретизують основну мету та мають бути пов'язані з назвами основних розділів.

Складання плану кваліфікаційної роботи студент здійснює після ознайомлення зі змістом наукових публікацій за темою дослідження, та виходячи із актуальності для об'єкту дослідження, після чого узгоджує його з керівником.

Виклад матеріалу має бути послідовним, логічним, не відхилятися від теми, вдало поєднувати теорію з фактичним матеріалом. На основі аналізу звітних даних, особистих вражень та узагальнень робляться висновки із зазначенням досягнутих успіхів та існуючих недоліків, а також обґрунтовуються пропозиції щодо вдосконалення діяльності об'єкту дослідження. Кваліфікаційна робота є самостійним результатом наукового дослідження студента.

Категорично забороняється переписувати матеріали, захищені авторськими правами, без посилання на них! До захисту допускаються кваліфікаційні роботи тільки після перевірки їх на автентичність!

Подання на рецензування кваліфікаційної роботи здійснюється студентом у зазначений термін (не пізніше, ніж за два тижні до захисту). Рецензування кваліфікаційних робіт проводиться зовнішнім рецензентом, який має відповідну фахову підготовку та достатній досвід роботи, та не є працівниками підприємства, на матеріалах якого виконана кваліфікаційна робота. Підпис рецензента засвідчується печаткою організації, в якій він працює.

3. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота має наступні структурні елементи:

- Титульна сторінка;
- Завдання на кваліфікаційну роботу;
- Перелік умовних позначень (на специфічну термінологію, скорочення);
- Анотація (українською, російською та англійською мовами);
- Зміст (1-2 стор.);
- Вступ (3-4 стор.);
- Розділ 1. Теоретико-методичні основи дослідження (20-25 стор.);

-Розділ 2. Дослідницько-аналітична частина по об'єкту дослідження (25-30 стор.);

- Розділ 3. Проектно-рекомендаційний щодо вдосконалення досліджуваної теми (30-35 стор.);

- Висновки та пропозиції (3-5 стор.);

- Список використаних джерел;

- Додатки (обсяг та перелік встановлюється в залежності від теми кваліфікаційної роботи науковим керівником).

Розділи 1,2,3 в свою чергу розбиваються на підрозділи (параграфи), кількість яких має бути не менше двох. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи - 100 – 120 сторінок (не враховуючи список використаних джерел та додатки). Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$.

4. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ РОЗДІЛІВ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Зміст кваліфікаційної роботи містить назви розділів (підрозділів) та сторінки, на яких вони розміщені. Заголовки змісту мають точно повторювати заголовки в тексті. Скорочувати або давати їх за іншою редакцією, послідовністю і підпорядкованістю порівняно з текстом не можна.

Вступ – дуже важлива частина роботи, оскільки розкриває суть і стан досліджуваної наукової проблеми, її значущість, підстави та вихідні дані для розробки теми. У ньому обґрунтовуються *актуальність* обраної теми, *мета та завдання роботи*; *об'єкт дослідження*, *предмет дослідження*, *методи дослідження*, *елементи її наукової новизни*, *практична значущість*, *апробація результатів роботи*. Вступ кваліфікаційної роботи має бути викладений за структурою, що подано в Додатку Д.

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з трьох розділів, які за змістом повинні відповідати направленості теми, підпорядковуватись основній меті та завданням, бути органічно взаємопов'язаними і мати приблизно однаковий обсяг. Завершується написання кожного розділу короткими висновками.

В першому теоретико-методичному розділі за результатами детального аналізу літературних джерел та законодавчо-нормативної бази викладається сучасний стан вивчення досліджуваної проблеми вітчизняними та закордонними

науковцями, аналізуються напрямки дослідження, узагальнюються підходи, погляди, аргументується власна точка зору.

Обов'язковим підрозділом кваліфікаційної роботи є викладення методології дослідження, в якому автор характеризує існуючі методичні підходи та обґрунтовує доцільність вибору конкретних методів дослідження при виконанні кваліфікаційної роботи.

В другому дослідницько-аналітичному розділі міститься опис, характеристика сучасного стану досліджуваної теми на об'єкті дослідження, проводиться діагностування діяльності підприємства щодо обраного напрямку дослідження з узагальнюючими фінансово-економічними показниками результатів господарювання та результатами аналізу організаційної та управлінської структури підприємства. Аналіз досліджуваної проблематики повинен здійснюватись з урахуванням чинників позитивної та негативної дій.

Для спрощення процедури аналізу цифрової інформації її слід подавати в таблицях, перелік яких наведено в додатку В. Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися поясненнями та висновками, які дозволяють визначити сутність управлінських процесів, що спостерігаються в організації, їх особливості, тенденції, створити базу для виявлення невикористаних резервів. Джерелом інформації для виконання другого розділу є планові і фактичні показники господарської діяльності, статистична та бухгалтерська звітність, накази, розпорядження, результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації, які використовує студент під час переддипломної практики.

У третьому проектно-рекомендаційному розділі обґрунтовуються напрямки вдосконалення досліджуваної проблеми стосовно об'єкту досліджень. Даний розділ відіграє вирішальну роль у формуванні загальної концепції роботи. Так, завданням даного розділу є розробка конкретних рекомендацій, пропозицій, моделей управління параметрами розвитку та діяльності організації (стратегія, бізнес-план, консультативний проект, реінжиніринг бізнес-процесу, реструктуризація) на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію, що викладені у першому розділі, а також висновків проведеного у другому розділі дослідження.

Детальні пропозиції щодо вдосконалення діяльності організації мають відповідати напряму дослідження: кожна з розгорнутим обґрунтуванням, у зв'язку і як наслідок висновків з аналізу, який проведено у другому розділі, відштовхуючись від виявлених відхилень, проблем та недоліків. Запропоновані удосконалення та інновації мають містити розрахунково-кількісне обґрунтування. Обов'язково має бути розрахований економічний ефект від запропонованих інновацій. Завершується написання розділу висновком, який має відображати оцінку одержаних результатів.

Висновки та пропозиції містять підсумок теоретичного, методичного та практичного значення отриманих результатів, рекомендації щодо застосування отриманих результатів в практичній діяльності об'єкта дослідження.

Список використаних джерел містить ті джерела, на які у тексті є посилання, та які використано при викладенні конкретних наукових положень. Список складається із законодавчих актів, нормативних матеріалів, вітчизняної та зарубіжної наукової, спеціальної літератури, фахових видань, інформаційних ресурсів Інтернету. До нього не слід включати підручники та навчальні посібники. Цей список рекомендується розміщувати в порядку згадування у тексті або в алфавітному порядку з їх наскрізною нумерацією. Зразок оформлення списку наведено в додатку Г. Для кваліфікаційних робіт обов'язковим є використання та включення в список іноземної літератури, власних наукових праць та праць науковців СНАУ. Всі джерела вказуються мовою видання.

У додатки виносяться допоміжні або додаткові матеріали, які переобтяжують текст основної частини, але є необхідними для повноти її сприйняття. За формою це може бути текст, таблиця, схема, графік, карта, веб-сайт тощо. Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки. Позначати додатки слід послідовно великими літерами українського алфавіту (за винятком літер Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь), наприклад – Додаток А пишеться у правому верхньому куті сторінки

Обсяг *реферату* – до 3-х сторінок з одиничним інтервалом та з окремою нумерацією сторінок. Першою сторінкою реферату є його титульний аркуш, який

не нумерується. Реферат не потрібно підшивати разом з кваліфікаційною роботою.

В *анотації* (обсяг до 800 знаків) зазначається прізвище та ініціали студента, назва кваліфікаційної роботи, основний зміст та результати дослідження. Ключові слова (5-7 слів – у називному відмінку. Анотація подається українською, російською та англійською мовами.

Період дослідження для кваліфікаційної роботи – не менше 3 роки!

5. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

До захисту допускаються студенти, які успішно, вчасно та повною мірою виконали навчальний план. Попередній захист кваліфікаційної роботи студент проходить на випусковій кафедрі.

Порядок захисту кваліфікаційної роботи встановлюється “Положенням про державні екзаменаційні комісії”, “Положенням про проведення державних іспитів”. Студент готує до захисту доповідь та ілюстративний матеріал (таблиці, графіки, рисунки, первинні документи, реєстри) для всіх членів комісії. На захисті демонструє те, що отримано в результаті досліджень. Ілюстративний матеріал може подаватися у вигляді плакатів, роздаткового матеріалу та відповідних слайдів або мультимедійної презентації.

Захист роботи розпочинається з доповіді, в якій необхідно розкрити:

- актуальність теми;
- об’єкт дослідження;
- висновки за результатами проведеного дослідження;
- зміст запропонованих заходів та обґрунтування їх ефективності, про цьому слід визначити, які розробки (рекомендації) впроваджені або намічені для впровадження.

Під час доповіді слід звертатися до ілюстративного матеріалу, коротко пояснюючи його зміст. Час виступу не має перевищувати 10 хвилин, має бути стислим, конкретним. Після закінчення доповіді, студент чітко та лаконічно відповідає на запитання членів ЕК.

Рекомендований перелік тем наукових досліджень студентів спеціальності**073 «Менеджмент» ОП «Менеджмент організацій і адміністрування»**

1. Управління виробництвом продукції рослинництва.
2. Управління виробництвом продукції тваринництва.
3. Управління розвитком організації.
4. Управління змінами в організації.
5. Управління матеріально-технічними ресурсами організації.
6. Управління ризиками організації.
7. Вдосконалення фінансового менеджменту в організації.
8. Управління персоналом організації.
9. Менеджмент підприємства у кризових ситуаціях.
10. Управління інвестиційними процесами організації.
11. Управління інноваційними процесами організації.
12. Управління комунікаційною діяльністю підприємства.
13. Управління конкурентоспроможністю організації.
14. Стратегічний менеджмент в організації.
15. Управління логістичними процесами організації.
16. Управління маркетинговими процесами в організації.
17. Управління ресурсним потенціалом організації.
18. Управління витратами організації.
19. Організаційна культура підприємства, її вдосконалення.
20. Підвищення ефективності управління підприємством.
21. Підвищення результативності управління підприємством.
22. Управління соціальним розвитком трудового колективу підприємства.
23. Управління мотивацією персоналу на підприємстві.
24. Управління якістю продукції підприємства.
25. Інформаційне забезпечення управління організацією.
26. Соціальна відповідальність в менеджменті організації.
27. Управління земельними ресурсами організації.
28. Імідж організації, його вдосконалення
29. Управління якістю життя в організації.
30. Управління соціально-економічним розвитком сільської території.

**Приблизний зміст (план) кваліфікаційної роботи на тему:
”Управління якістю продукції в системі менеджменту ”**

Вступ

1. Теоретичні основи управління якістю продукції в системі менеджменту
 - 1.1. Сутність, місце та значення управління якістю продукції в системі менеджменту
 - 1.2. Досвід управління якістю продукції за кордоном
 - 1.3. Методика оцінки ефективності управління якістю праці
2. Аналіз стану управління якістю продукції в системі менеджменту
 - 2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства
 - 2.2. Особливості організаційної та управлінської структури підприємства
 - 2.3. Аналіз стану управління якістю продукції на підприємстві
3. Вдосконалення управління якістю продукції в системі менеджменту
 - 3.1. Організаційно-економічні заходи вдосконалення управління якістю продукції
 - 3.2. Стандартизація та сертифікація продукції у відповідності з міжнародними стандартами ISO-9000
 - 3.3. Ефективність заходів по вдосконаленню управління якістю продукції в системі менеджменту

Висновки та пропозиція

Список використаної літератури

Додатки

Рекомендовані форми таблиць висвітлення результатів аналізу

До розділу 1.

Динаміка чисельності та ефективності використання трудових ресурсів підприємства

Показники	Роки					Відхилення останнього року дослідження до
Згідно прийнятої у річному статистичному звіті класифікацією						

Динаміка забезпеченості підприємства основними фондами та ефективності їх використання

Показники	Роки					Відхилення останнього року дослідження до першого (+,-; %)
Згідно з прийнятою в бухгалтерському обліку класифікацією						

Динаміка та структура товарної продукції

Види товарної продукції	Роки								В середньому за 5 років	
	Вартість, тис. грн.	Питома вага, %	Вартість, тис. грн.	Питома вага, %	Вартість, тис. грн.	Питома вага, %	Вартість, тис. грн.	Питома вага, %	Вартість, тис. грн.	Питома вага, %

Основні виробничо-фінансові показники

Показники	Роки					Відхилення останнього року дослідження до
Вироблено продукції. тис. грн.						
- на 1 середньорічного працівника						
- на 1 тис. грн. основних фондів						
Отримано валового прибутку (збитку)						
- на 1 середньорічного працівника						
- на 1 тис. грн. основних фондів						
Отримано чистого прибутку (збитку)						
- на 1 середньорічного працівника						
- на 1 тис. грн. основних фондів						
Рівень рентабельності, %						

До розділу 2.

1. Оцінка ефективності керуючою підсистемою

Оцінка ефективності персоналу

Показники	2017	2018	2019	Відхилення останнього року дослідження до першого
1.К-т кількісної укомплектованості персоналу				
<i>Планова кількість працівників / Фактична кількість працівників</i>				
2.К-т якісної укомплектованості персоналу				
<i>Кількість з вищою освітою / Загальна кількість</i>				
3.Питома вага персоналу, стаж роботи якого на підприємстві перевищує 5 років				
<i>Кількість персоналу, стаж роботи якого на підприємстві перевищує 5 років / Загальна кількість</i>				
3.К-т сталості персоналу				
<i>(Загальна кількість - Кількість звільнених і працівників, що звільнилися) / Загальна кількість</i>				
4.К-т плинності персоналу				
<i>Кількість звільнених і працівників, що звільнилися / Загальна кількість</i>				
5.К-т співвідношення темпів нарощування обсягу реалізації та темпів зростання фонду заробітної плати персоналу				
6.К-т відповідності середньомісячної заробітної плати персоналу рівню реальної заробітної плати				
<i>Середньомісячна ЗП / Реальна ЗП</i>				

Оцінка ефективності структури управління

Показники	2017	2018	2019	Відхилення останнього року дослідження до першого
1.К-т дотримання норм керованості ланок управління				
2.К-т співвідношення темпів нарощування обсягу реалізації та темпів зростання структурної централізації				
3.К-т співвідношення темпів нарощування обсягу реалізації та темпів посилення централізації управління				
4.К-т співвідношення темпів нарощування обсягу реалізації та темпів посилення формалізації персоналу апарату управління та структурних підрозділів				

Оцінка ефективності технології управління

Показники	2017	2018	2019	Відхилення останнього року дослідження до першого
1.К-т оперативності роботи з документами та іншими джерелами інформації				
2.К-т використання інформації				
3.К-т повноти реалізації управлінських рішень				
4.К-т охоплення функції управління автоматизацією				
5.К-т зростання технічної озброєності управлінської праці				
6.Питома вага прогресивних видів оргтехніки та ЕОМ у загальній їх кількості				

Оцінка ефективності організаційної культури

Показники	2017	2018	2019	Відхилення останнього року дослідження до першого
1.К-т організації діяльності підрозділів управління персоналом				
2.К-т стану трудової діяльності				
3.Рівень задоволеності умовами праці*				
4.Рівень соціально-психологічного клімату в колективі*				
5.Рівень задоволеності прийнятими на підприємстві нормами поведінки працівників*				
6.Рівень безпеки та охорони праці*				
7.Рівень умов соціального розвитку та соціального захисту персоналу*				

*Оцінка від 1 до 5 балів

2. **Оцінка ефективності керованої підсистеми**

Оцінка ефективності управління операційною діяльністю

Показники	2017	2018	2019	Відхилення останнього року дослідження до першого
1.К-т фондівддачі основних засобів				
<i>Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції / Середньорічна залишкова сума основних засобів</i>				
2.К-то оновлення основних засобів				
<i>Вартість основних засобів, що надійшли за звітний період / Первісна вартість основних засобів на кінець звітного періоду</i>				

3.К-т фізичного зносу основних засобів				
<i>Сума зносу / Первісна вартість основних засобів</i>				
4.К-т морального зносу основних засобів				
<i>I – (Відновлена вартість основних засобів / Первісна вартість основних засобів)</i>				
5.Питома вага основних засобів з обмеженим правом власності				
6.К-т матеріаловіддачі				
<i>Вартість продукції / Вартість матеріалів</i>				
7.Рентабельність матеріальних витрат				
8.К-т дотримання норм екологічної операційної діяльності				
9.Питома вага витрат на виправлення браку в загальних операційних витратах				
10.Рентабельність витрат операційної діяльності				

Оцінка ефективності управління фінансовою діяльністю

Показники	2017	2018	2019	Відхилення останнього року дослідження до першого
1.К-т фінансової залежності				
<i>Всього пасивів / Власний капітал</i>				
2.К-то фінансового ризику				
3.К-т забезпеченості оборотними засобами				
<i>Власні оборотні кошти / Оборотні активи</i>				
4.К-т довгострокової фінансової незалежності (фінансової стійкості)				
<i>(Власний капітал + Довгострокові зобов'язання) / Сума пасивів</i>				
5.Рентабельність власного капіталу				
<i>Чистий прибуток / Середньорічна сума власного капіталу * 100%</i>				
6.К-т ліквідності				
<i>Грошові кошти та їх еквіваленти / Поточні зобов'язання</i>				
7.К-т співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості				
8.К-т оборотності дебіторської заборгованості				
<i>Виручка / Середньорічна сума дебіторської заборгованості</i>				
9.К-т оборотності кредиторської заборгованості				
<i>Собівартість (сума покупок) за період / Середньорічна сума кредиторської заборгованості</i>				
10.Питома вага позитивного грошового потоку операційної діяльності в загальній його сумі				
11.К-т ліквідності грошового потоку операційної діяльності				

Оцінка ефективності управління маркетинговою діяльністю

Показники	2017	2018	2019	Відхилення останнього року дослідження до першого
1. Витратоємкість				
<i>Витрати на службу маркетингу / Обсяг продажів (у вартісному вираженні)</i>				
2. Прибутковість				
<i>Прибуток / Чисельність працівників служби маркетингу</i>				
3. Конкуретоспроможність продукції				
<i>Зведений параметричний індекс по споживчих параметрах / Зведений параметричний індекс по економічних параметрах</i>				
4. Рентабельність продажу				
<i>Прибуток / Загальні витрати на маркетинг</i>				
5. Ринкова частка підприємства				
<i>Обсяг продажів продукції підприємства / Загальний обсяг продажів продукції по галузі</i>				
6. Економічний ефект від реклами				
<i>Додатковий обсяг продажів, внаслідок реклами / Витрати на рекламу</i>				

Оцінка ефективності управління інвестиційною діяльністю

Показники	2017	2018	2019	Відхилення останнього року дослідження до першого
1. Реальна вартість майна				
2. К-т забезпеченості необоротних активів власним капіталом				
3. К-т забезпеченості власними оборотними засобами				
<i>Власні оборотні кошти / Оборотні активи</i>				
4. К-т маневреності				
<i>Власні оборотні кошти / Власний капітал</i>				
5. Рентабельність інвестицій у необоротні активи				
6. Рентабельність інвестицій в оборотні активи				
7. Питома вага власних коштів у загальній сумі реального інвестування				

Організаційна ефективність менеджменту

Показники	2017	2018	2019	Відхилення останнього року дослідження до першого
1. Рівень централізації функцій управління				
2. Співвідношення чисельності працівників між різними рівнями управління				

3.Питома вага керівників у загальній чисельності апарату управління				
4.К-т ланковості структури управління				
5.К-т швидкості прийняття рішень				

Економічна ефективність менеджменту

Показники	2017	2018	2019	Відхилення останнього року дослідження до першого
<i>1.Оцінка побудови і функціонування систем менеджменту</i>				
1.1.Рівень автоматизації робочих місць працівників				
1.2.Рівень розроблених інструктивного та нормативного матеріалу				
1.3.Рівень технічної озброєності управління				
<i>2.Оцінка результатів виробничо-господарської діяльності організації</i>				
2.1.Величина прибутку				
2.2.Собівартість				
2.3.Обсяг виробленої і реалізованої продукції				
2.4.Рентабельність організації				
2.5.Фінансові результати (прибуток/збиток)				

Соціальна ефективність менеджменту

Показники	2017	2018	2019	Відхилення останнього року дослідження до першого
<i>1.Показники, які відображають стан соціально-культурної сфери організації</i>				
1.1.Рівень трудової дисципліни (плинність підприємства)				
1.2.Рівень стабільності кадрів				
1.3.Рівень розвитку соціальної інфраструктури				
<i>2.Показники, що відображають вплив на досягнення виробничо-господарських результатів</i>				
2.1.Продуктивність праці по підприємству				
2.2.Зарплатовіддача				

Кількісні показники ефективності системи менеджменту організації

Показники	2017	2018	2019	Відхилення останнього року дослідження до першого
1.Витрати на управління				
2.Економія живої і уречевленої праці апарату управління				

Якісні показники ефективності системи менеджменту організації

Показники	2017	2018	2019	Відхилення останнього року дослідження до першого
1.Рівень керованості				
2.К-т раціональності структури				
3.Ступінь централізації управлінських функцій				
4.Співвідношення кількості лінійного та функціонального персоналу				
5.Ступінь формалізації праці менеджерів				
6.К-т цілеспрямованості структури управління				
7.К-т повноти охоплення функцій управління				
8.К-т дублювання функцій				
9.К-т глибини спеціалізації управлінських робіт				
10.К-т надійності структури управління				

Приклади бібліографічного опису використаних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
- один автор	Василенко В.О. Антикризове управління підприємством: навч. посібник. / В.О.Василенко. – К.: ЦУЛ, 2003.
- два автори	Крушельницька О.В. Управління персоналом: навч. посібник / Крушельницька О.В., Мельничук Д.П.. – Вид. друге, перероб. і доповн. – К.: Кондор, 2005. – 308с.
- три автори	Батенко Л.П. Управління проектами: навч. пос. / Л.П. Батенко, О.А. Загородніх, В.В. Ліщинська. – К.: КНЕУ, 2003. – 231 с.
- чотири – п'ять і більше авторів	Курс менеджменту для магістрів (системний підхід): навчальний посібник / Р.А.Аблязов, Г.І.Падурець, С.О.Савченко, І.Б.Чудаєва; за заг. ред. Р.А.Аблязова. – Черкаси: видавництво «Маклаут», 2011. – 580с.
- без автора	Нові правила бібліографічного опису / підгот. О. Устіннікова, П. Сенько, Н. Регідайло // Вісник Книжкової палати. - 2007. - № 7. - С. 23-25; № 8. - С. 25-27; № 9. - С. 24-27.
- багатотомний документ	Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч. 1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". - К.: НТУУ "КПІ", 2006. - 125 с.
- матеріали конференцій, з'їздів	Менеджмент сьогодні: стан та перспективи: матеріали Всеукраїнської конференції (Луганськ, 22-23 лютого 2007 р.). – М-во освіти і науки України, М-во культури і туризму України, Луганський державний інститут культури і мистецтв. – Луганськ – Арт, 2007. – 192 с. Кібернетика в сучасних економічних процесах: зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. - К.: ІСОА, 2002. - 147 с.
- закони, укази Президента, постанови	Про інформацію: Закон України, 2 жовтня 1992 року // Голос України. – 1992. – 13 листопада. – с. 3- 5; Те саме // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - № 48. – с. 1447-1462. Про вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення Президента України та органів державної влади [Електронний ресурс]: указ Президента України від 14.07.2000 № 887/200. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=887%2F2000 Про Концепцію національної інформаційної політики [Електронний ресурс]: постанова Верховної Ради України від 3 квітня 2003 р. № 687-IV. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=687-15
- збірник без загальної назви	Правове регулювання і використання інформаційних ресурсів. Електронні документи: зб. законів та нормативних актів / Європейський ун-т. – К.: вид-во Європ. ун-ту, 2004. – 98 с.

1	2
- стандарти	<p>Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання: ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Вид.офіц. – [Чинний від 2007-07-01]. – К.: Держспоживстандарт з інформації, бібліотечної та видавничої справи).</p> <p>Галузева система науково-технічної інформації з архівної справи та документознавства. Структура та основні напрями функціонування: СОУ 92.5 – 22892594-001-2004. – Офіц. вид. – К.: Державний комітет архівів, 2005. – 28 с. – (Стандарт Держкомархіву України).</p>
- автореферати дисертацій	<p>Гайсинюк Н.А. Педагогічні засади підготовки документознавців в умовах інформатизації суспільства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец.07.00.08 «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство» / Гайсинюк Наталія Анатоліївна; Київський Нац. ун-т культури і мистецтв. – К., 2003. – 24 с.</p>
- словники	<p>Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : слов.-довід. основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко ; Європ. ун-т. - К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с.</p> <p>Українсько-німецький тематичний словник = Ukrainisch-deutschethematisches Wörterbuch : [близько 15 000 термінів / уклад. Н. Яцко та ін.]. - К. : Карпенко, 2007. - 219 с.</p> <p>Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. - 2-ге вид. - К. : К.І.С.,2006. - 138 с.</p>
- частина книги, періодичного, продовжуваного видання	<p>Гончарова Н.І. Документаційне забезпечення менеджменту: характерні ознаки і перспективи. / Н.І. Гончарова // Студії з архівної справи та документознавства. – 2004. – Т. 12. – С. 130-132.</p>
- електронні ресурси	<p>Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті / Л.Й. Костенко, А.О. Чекмарьов, А.Г. Бровкін, І.А. Павлуша // Бібліотечний вісник. – 2003. - № 4. – с. 43. – Режим доступу до журн.: http://www.nbugov.ua/articles/2003/03klinko.htm/ - Назва з екрану</p> <p>Електронний каталог НБУВ [Електронний ресурс]. – Електрон.дані. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/db/opac.html. - Назва з екрану.</p> <p>Нижник Н.Р. Інформаційні технології в структурах державної служби [Електронний ресурс] / Н.Р. Нижник, Г.І. Леліков. – Режим доступу : http://www.bezpeka.com/library/asp/asp_9.html. - Назва з екрану.</p>
- перекладена література	<p>Блум Гарольд. Західний канон: книги на тлі епох : пер. з англ. / Гарольд Блум ; [заг. ред. Ростислава Семківа]. – К. : Факт, 2007. – 720 с. – (“Висока полиця”).</p> <p>Котлер Ф. Маркетинг, менеджмент / Ф. Котлер.; Пер. с англ. под ред. Л.А. Волковой, Ю.Н. Каптуревского. – СПб.: Питер, 2000. – 752 с.</p>

Структура реферату

1. Загальна характеристика роботи:

Актуальність теми

Мета і задачі дослідження

Об'єкт та предмет дослідження

Наукова новизна одержаних рефератів

Практичне значення одержаних результатів

Особистий внесок магістранта

Апробація результатів дослідження (участь у наукових конференціях, публікації)

2. Основний зміст роботи

3. Висновки та рекомендації

4. Список опублікованих праць автора

Зразок титулки реферату

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту

УДК: 300.322

Крючкова Маргарита Іванівна

**ВПЛИВ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (база практичного дослідження ПАТ
«ШОСТКИНСЬКИЙ МІСЬКМОЛКОМБІНАТ» СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ)**

Спеціальність 073 «Менеджмент, ОП «Менеджмент організацій та
адміністрування»

Реферат

кваліфікаційної роботи на здобуття ОС «Магістр»

Суми - 2020

Михайлов Андрій Миколайович
Михайлова Любов Іванівна
Баценко Людмила Миколаївна

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ**

для студентів ОС «Магістр» спеціальності 073 «Менеджмент»
ОП «Менеджмент організацій та адміністрування»
денної та заочної форм навчання

Суми, РВВ, Сумський національний аграрний університет, вул. Кірова, 160

Підписано до друку: _____ 2020р. Формат А5: Гарнітура Times New Roman

Тираж: 100 примірників

Замовлення

Ум. друк. арк.1.
